

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT

1959

NR. 2

OSLO

Juncus acutiflorus, ny for Norge

JUNCUS ACUTIFLORUS, NEW TO NORWAY

Av

ROLF BERG og FINN WISCHMANN

Våren 1954 ble alt norsk herbariemateriale av *Juncus articulatus* L. revidert i forbindelse med registrering for det påtenkte norske flora-atlas. Under dette arbeidet oppdaget Wischmann i samlingene ved Botanisk Museum, Oslo, to ark hvor eksemplarene avvek så sterkt fra det øvrige materialet at det var grunn til å mistenke dem for å tilhøre en annen art. Begge innsamlingene var gjort ved Lund i Kristiansand i 1911, den ene av fiskeriinspektør A. Landmark, den andre av lærer H. Benestad. Arkene ble lagt tilside for senere gransking, innbefattet en undersøkelse av lokaliteten. En ekskursjon til Kristiansand i juli samme år ga imidlertid ikke noe resultat, og saken ble delvis glemt.

Under en rutinemessig gjennomgåelse av museets dublettsamling i november 1956 oppdaget Berg en kollekt av en *Juncus* som han bestemte til *J. acutiflorus* Ehrh. ex Hoffm. Materialet var samlet av Benestad ved Lund i Kristiansand i 1911. Denne oppdagelsen førte til at de to arkene som var lagt tilside, igjen ble tatt frem og endelig bestemt til samme art. Bestemmelsene er konfirmert av konservator K. Wiinstedt, København, som vi her bringer vår hjertelige takk.

Endelig tilslutt, etter at denne artikkelen var levert til trykning, kom et fjerde ark av *J. acutiflorus* for dagen, også dette med materiale fra Kristiansand samlet av Benestad i 1911. Arket ble oppdaget av konservator Anders Danielsen, Bergen, i hans fars, avdøde rektor Daniel Danielsens, etterlatte herbarium. Arket ble velvilligst overlatt oss for gransking. Det viste seg å være viktig, idet lokalitetsangivelsen her er nøyaktigere enn på de andre arkene.

Herbariearkene gir følgende opplysninger: Det først nevnte bærer to blomstrende eksemplarer hvorav ett er fullstendig med rotstokk og to strå. Etiketten, som er skrevet med blekk og med Landmarks håndskrift, lyder: «*Juncus lampocarpus* Ehrh. (= *J. articulatus* L. p. p.) forma. Det Fr. R. Aulin. Lund ved Christiansand S. 27. 7. 1911

A. Landmark». Det annet ark bærer ett blomstrende skudd, som må være samlet omtrent samtidig med eksemplarene på ark nummer en, og ett fruktifiserende skudd, åpenbart tatt senere på sommeren. Etiketten, som er skrevet med blekk og med konservator Ove Dahls håndskrift, lyder: «Nedre Lund ved Kr.sand 1911. H. Benestad». På arkets offisielle tilleggsetikett står, likeledes med Dahls håndskrift: «*Juncus lampocarpus* Ehrh. f. Ved Kr.sand 11 H. Benestad». Det tredje arket, det fra dublettsamlingen, stammer fra Landmarks herbarium. Det bærer to fruktifiserende skudd uten rotstokk, utvilsomt samlet samtidig med det fruktifiserende skuddet på ark nummer to. Etiketten er bare delvis skrevet med blekk. Artsnavnet og innsamlingstiden er påført med blyant. Etiketten er i Landmarks håndskrift og lyder: «*Juncus lampocarpus* Ehrh. (?) Lund ved Christiansand S. Ult Aug eller pr Sept. 1911 H. Benestad». Ark nummer fire bærer ett fruktifiserende skudd uten basis og uten rotstokk. Etiketten er skrevet med blekk av D. Danielsen og lyder: «*Juncus lampocarpus* (tvilsom) Findested: Kjøiten Dato: August 1911 Finder: H. Benestad».

Ifølge disse opplysningene må Benestad og Landmark ha stått i kontakt med hverandre i sakens anledning. Benestad, som bodde i Kristiansand, har bl. a. sendt Landmark i Oslo to skudd han hadde samlet sent på sommeren. Det fremgår videre at begge har vært i tvil om plantens identitet. Landmark har sendt materiale til adjunkt Fredrik Rutger Aulin i Stockholm, mens Benestad har sendt eksemplarer til Ove Dahl i Oslo. På etiketten til de fruktifiserende eksemplarene han fikk fra Benestad, har dessuten Landmark skrevet artsbestemmelsen med blyant og tilføyd et spørsmålstegn. Danielsen har tilføyd «tvilsom» på sitt eksemplar. Videre må man anta at samtlige eksemplarer stammer fra samme lokalitet, nemlig området Kjøiten eller Kjøyta ved Nedre Lund, som angitt på den lokalkjente Danielsens ark. Det er imidlertid ikke mulig på grunnlag av herbariearkene å avgjøre hvem av de to, Benestad eller Landmark, det var som fant planten først, eventuelt om de var sammen om funnet. Etiketten på ark nummer to, som bærer Benestads blomstrende eksemplar, mangler nemlig opplysninger om innsamlingsdatoen. Heller ikke ved hjelp av museets brevarkiv har det vært mulig å løse dette problemet.

Beskrivelse

Følgende beskrivelse av *Juncus acutiflorus* bygger på studier av utenlandsk herbariemateriale og på opplysninger i Buchenau (1890), Ascherson und Graebner (1902–1904), Clapham, Tutin and Warburg (1952) og Hylander (1953):

Flerårig. Rotstokk krypende, grov. Stengler i rekke fra rotstokken med innbyrdes avstand 0,5–2 cm, stivt opprette, høye (30–100 cm), grønne, glatte, ved basis mer eller mindre klart okergule og sammentrykte, med 2–4 blad, det øvre høyt oppe. Blad lange, mer eller mindre opprette, rent grønne, på presset materiale mørkt og matt grågrønne, glatte, 1–2 mm tykke, noe flatttrykte, sterkt septerte, langt tilspisset. Blomsterstand av tallrike hoder i en rikt grenet, sammensatt kvast, oppdelt i to mer eller mindre tydelige, oftest meget tette «etasjer». Grener av første orden relativt lange, utgår i spiss vinkel fra hovedaksen, grener av annen og i særdeleshet av tredje orden meget korte og bredt utstående. Hoder 5–12(–20)-blomstret. Nedre støtteblad bladformet, vanligvis meget kortere enn blomsterstanden, de øvrige mer eller mindre sylformet, hinneaktige. Blomsterdekkblad 3–3,5 mm lange, kastanjebrune, lansettformete med sylliknende, ofte utbøyd spiss, de indre noe lengre enn de ytre, uten eller de indre med smal lys hinnekant. 6 støvbærere fra 1/2 til 2/3 av blomsterdekkbladenes lengde, støvknappen lengre enn støvtråden. Griffel jevnlang med fruktknuten, arr lange, opprette, lyst purpur-røde. Kapsel mørk brun, lysere nedentil, blank, tydelig lengre enn blomsterdekket, skarpt trekantet ved basis, jevnt avsmalnende til en lang spiss, meget sent moden (sjelden utviklet på nordisk herbariemateriale). Frø små, 0,5–0,65 mm lange, gulbrune, jevnt nettformig skulptert med et ytterst lite, endestilt vedheng. Kromosomtall $2n=40$. — Hylander angir blomstring om høsten. Clapham, Tutin and Warburg oppgir arten som den senest blomstrende av de alminnelige britiske *Junci* (juli–september). — Voksested: Fuktige enger, grøfter og sumpig skog.

Eksemplarene fra Kristiansand stemmer overens med denne generelle beskrivelsen. Spesielt kan nevnes: Plantene er høye (fig. 1), lengden av de fire blomsterbærende stenglene reknet til blomsterstandens basis er henholdsvis 96, 73,5, 67 og ca. 77 cm, lengden av de fire fruktifiserende er 86,5, 95,5, 112 og ca. 92 cm. De fruktifiserende eksemplarene har atskillige fullt utviklete kapsler og frø. Dette er meget bemerkelsesverdig. Buchenau (1890, p. 362) sier: «Die Pflanze blüht im Spätsommer und ihre Früchte schlagen häufig fehl». Ifølge Wiinstedt (1937, p. 78) er arten i Danmark oftest steril, d. v. s. uten frukt, og antas å fruktifisere kun i meget varme somre. I 1911 lå imidlertid middeltemperaturen i Kristiansandsområdet for samtlige måneder fra april til september høyere, tildels atskillig høyere, enn normalt (cfr. Jahrb. Norwegischen Meteor. Inst. 1911, p. 100). Etikettene viser at blomstringen foregikk i slutten av juli, og at frøene var modne i slutten av august eller i begynnelsen av september.

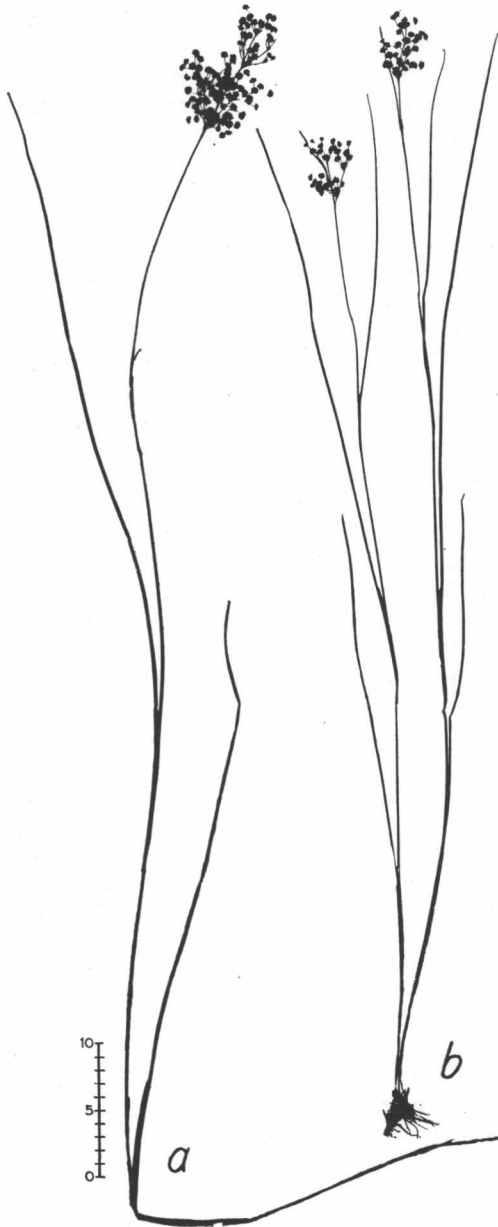

Fig. 1. *J. acutiflorus* fra Nedre Lund. a: Fruktifiserende eksemplar, leg. H. Benestad, b: Blomstrende eksemplar, leg. A. Landmark. Mål i cm. Foto B. Mauritz.

J. acutiflorus from Nedre Lund. a: Fruiting specimen, coll. H. Benestad, b: Flowering specimen, coll. A. Landmark.

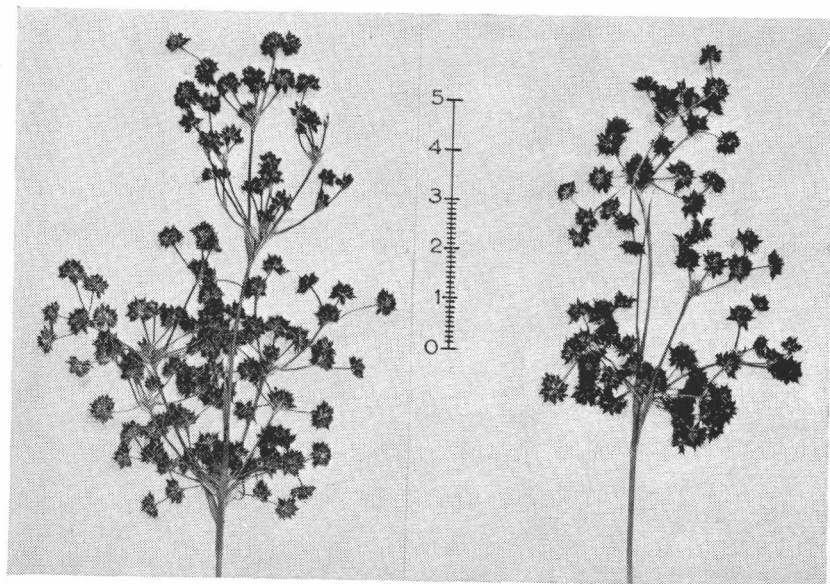

Fig. 2. Blomsterstander av *J. acutiflorus* fra Nedre Lund. Mål i cm.

Foto B. Mauritz.

Inflorescences of J. acutiflorus from Nedre Lund.

Nøkkel

Juncus acutiflorus plasseres av Hylander (1953) i *articulatus*-gruppen sammen med *J. articulatus*, *J. alpinus* Vill. og *J. anceps* La Harpe. Følgende nøkkel er modifisert etter Hylander (1953, p. 162):

- A. Alle blomsterdekkblad omtrent like brede, jevnt tilspisset, de ytre uten, de indre med meget smal hinnekant, alle med sylformet spiss *J. acutiflorus*
- B. Indre blr.dekkbl. bredere enn de ytre, med bred hinnekant, butte eller med kort spiss
 - I. Indre blr.dekkbl. (iallfall hos de fleste blr.) noe tilspisset *J. articulatus*
 - II. Indre blr.dekkbl. avrundet
 - a. Kapsel oventil avrundet — spissbuet, støvknapper 0,3—0,7 mm lange *J. alpinus*
 - b. Kapsel jevnt avsmalnende mot spissen, støvknapper 0,6—0,9 mm lange *J. anceps* var. *atricapillus*

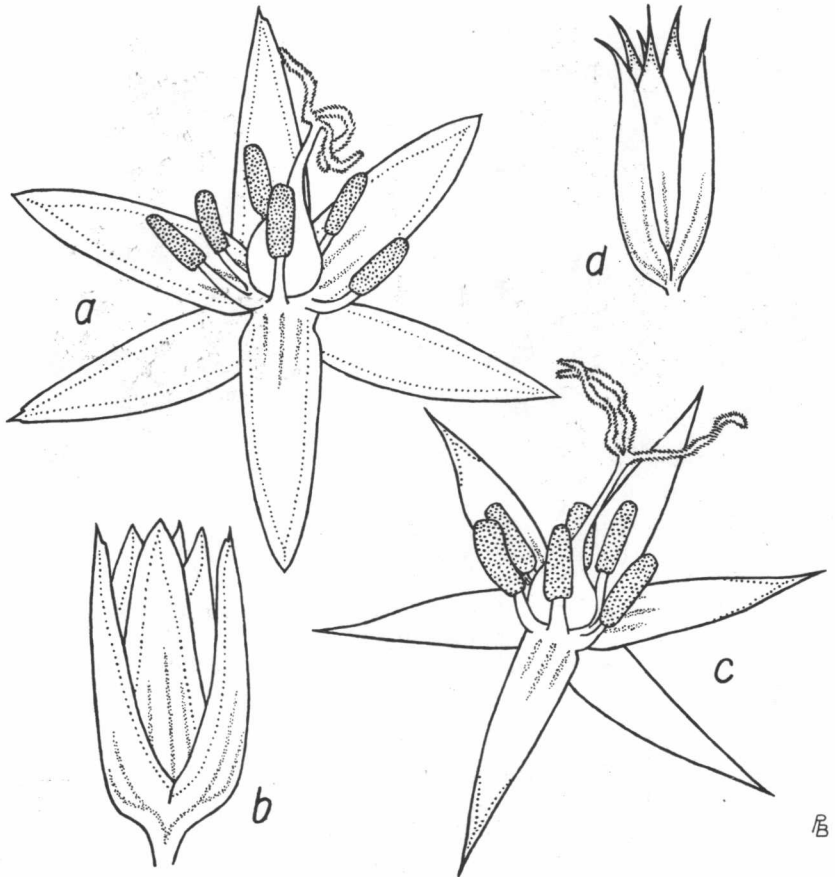

Fig. 3. Åpne og lukkede blomster tegnet etter herbarieeksemplarer. Hinnekanter antydnet ved prikkete linjer. a og b: *Juncus articulatus*, Myrkavatnet, Fana hd., 18/7–1954, leg. F. Wischmann, c og d: *J. acutiflorus*, Nedre Lund 1911, leg. H. Benestad. x 10.

Open and closed flowers drawn from herbarium specimens. Width of scarious edges marked by dotted lines. a and b: *Juncus articulatus*, Myrkavatnet, Fana parish, July 18. 1954, coll. F. Wischmann, c and d: *J. acutiflorus*, Nedre Lund 1911, coll. H. Benestad. x 10.

Artene i denne gruppen er meget kritiske, eksempelvis kan storvokste eksemplarer av *J. articulatus* lett tas for *J. acutiflorus*. De atskillende karakterene er ofte subtile og lite distinkte. Det som særlig

karakteriserer *J. acutiflorus* er, foruten nøkkelkarakterene (fig. 3), den grove rotstokken, den store høyden, den opprette veksten og den «to-etasjes» blomsterstanden (fig. 2). Kromosomtallet er en god, men dessverre oftest utilgjengelig karakter. (Tallet for *J. articulatus* er $2n=80$.)

Utbredelse

Juncus acutiflorus har tidligere vært angitt i norske floraer og plantelister under synonymet *J. silvaticus* Reich., bl. a. av M. N. Blytt i «Enumeratio plantarum vascularium» (1844, p. 59) og i «Norges Flora» (1861, p. 288). Allerede Axel Blytt (1876, p. 1268) gjorde oppmerksom på at opplysningene om *J. acutiflorus* i Norge skyldtes feilbestemmelser. Dessverre gjorde han seg samtidig skyldig i en ny misforståelse idet han henførte noe av dette materialet til *J. atricapillus* Drej. [= *J. anceps* La Harpe var. *atricapillus* (Drej.) Buch.]. Dette samme materialet ble nemlig i 1903 revidert på ny av professor C. E. H. Ostenfeld og ombestemt dels til *J. articulatus*, dels til *J. alpinus* (cfr. Blytt og Dahl 1902–1906, p. 193–194). Tidligere angivelser av *J. acutiflorus* i Norge har altså vist seg å være feilaktige. Det første sikre funn i landet er derfor innsamlingen fra Kristiansand 1911.

Sommeren 1955 ble *J. acutiflorus* igjen samlet i Norge, denne gang i Søgne herred i Vest-Agder (cfr. Fægri 1958, p. 44, Hultén 1958, p. 156), av den skarpsynte florist Odd Røseng. De nærmere enkeltheter ved dette funnet vil bli publisert av finneren.

De nærmeste utenlandske voksestedene fins i Danmark og England. I Danmark er arten ifølge Wiinstedt (1937, p. 77–78) knyttet til den sydlige delen av Jylland fra Flensburg til Esbjerg, øyene Fanø og Rømø innbefattet. Den fins dessuten på en enkelt lokalitet på Falster. Tidligere vokste den også ved Sjørring i Thy i Nordjylland, men der er den nå forsvunnet p. g. a. drenering og oppdyrking. På de Britiske Øyer er *J. acutiflorus* alminnelig (Clapham, Tutin and Warburg 1952, p. 1250). Ifølge sistnevnte kilde fins den i Vest-, Mellom- og Syd-Europa, mot nord til Danmark og øst til Moskva. Angivelser fra Russland er imidlertid tvilsomme. De er forkastet i Komarov: «Flora U. R. S. S.» (1935, p. 538). Arten er ikke påvist i Sverige.

Utenfor Europa har *J. acutiflorus* ifølge Hultén (1958, p. 156–157) et lokalt utbredelsesområde på Newfoundland i Amerika, og i Asia enkelte spredte forekomster fra Tyrkia og Palestina til Iran. Angivelser fra Asia har tidligere vært trukket sterkt i tvil. I sin *Juncus*-monografi diskuterer Buchenau (1890, p. 362) disse og konkluderer: «Es bleibt daher allen Angaben gegenüber, dass *J. acutiflo-*

rus in Asien vokomme, grosse Vorsicht geboten». På New Zealand er arten naturalisert (Hultén 1958, p. 156).

Kart over artens totalutbredelse er publisert av Hultén (l. c., kart 138).

SUMMARY

A report is given on the discovery of four sheets of *Juncus acutiflorus* Ehrh. ex Hoffm., three in the herbarium of the University Botanical Museum, Oslo, and one in the herbarium of D. Danielsen, Bergen. The collections had been made in 1911 at Nedre Lund in Kristiansand, Southern Norway. Because of misidentification, however, the importance of these collections was not realized till now. They are the first ones of this species in Norway. In 1955 *J. acutiflorus* was found at a second locality in Norway, situated in Søgne parish, west of Kristiansand. A description of the species with an artificial key to the Scandinavian members of the *articulatus*-group is offered. The total geographic distribution of *J. acutiflorus* is outlined.

Litteratur

- Ascherson, P. und P. Graebner, 1902–1904. Synopsis der Mitteleuropäischen Flora, 2. Abt. — Leipzig.
- Blytt, A., 1876. Norges Flora, 3. Del. — Christiania.
- og O. Dahl, 1902–1906. Haandbog i Norges Flora. — Kristiania.
- Blytt, M. N., 1844. Enumeratio plantarum vascularium, quæ circa Christianiam sponte nascuntur. — Christiania.
- 1861. Norges Flora. 1ste Deel. — Christiania.
- Buchenau, F., 1890. Monographia Juncacearum. — Engler Bot. Jahrb., 12: 1–495.
- Clapham, A. R., T. G. Tutin, and E. F. Warburg, 1952. Flora of the British Isles. — Cambridge.
- Fægri, K., 1958. Norges planter, 1. bd. — Oslo.
- Hultén, E., 1958. The amphi-atlantic plants and their phytogeographical connections. — Kungl. Svenska Vetensk.-Akad. Handl., 4. Ser., 7. Nr. 1.
- Hylander, N., 1953. Nordisk kärlväxtflora, 1. bd. — Stockholm.
- Jahrbuch d. Norwegischen meteorologischen Instituts 1911. — Kristiania.
- Komarov, V. L., 1935. Flora U. R. S. S., T. 3. — Leningrad.
- Wiinstedt, K., 1937. Juncaceernes Udbredelse i Danmark. Danmarks Topografisk-Botaniske Undersøgelse Nr. 4. — Bot. Tidsskr., 44 (1938): 41–126.

Noen høydegrenser for planter på Spitsbergen

SOME UPPER LIMITS OF VASCULAR PLANTS IN SPITSBERGEN

Av

OLAF I. RØNNING

Under Tromsø Museums biologiske Spitsbergenekspedisjon 1958 ble det fortetatt en del registreringer av plantenes høydegrenser på enkelte fjell. Hensikten var å få en viss orientering om hvor høyt til fjells plantene vokser under de ekstreme forhold i arktis. Undersøkelsene var planlagt som en sammenligning mellom høydegrensene på noen fjell i områdene rundt Isfjorden og enkelte fjell på nordkysten av Spitsbergen. Dessverre lot ikke undersøkelsene på nordkysten seg gjennomføre etter planen, idet vi et par dager etter vår ankomst dit, 9. august, fikk et ganske kraftig snøfall. Dette gjorde at all vegetasjon ble dekket av snø et par dager, og over 50–80 m o. h. smeltet den i det hele tatt ikke bort igjen, slik at alle observasjoner over ca. 100 m o. h. ble umuliggjort.

De observasjoner som kan fremlegges, blir da noe sparsomme, idet de omfatter fire fjell i Isfjordområdet og ett fjell ved Raudfjorden på nordkysten. Men da det bare finnes meget få opplysninger om de høyere planters høydegrenser på Svalbard, kan det likevel være av betydning å legge våre resultater frem.

De angitte høyder er alle avlest med en aneroid høydemåler. Selv om de avleste verdier ikke er helt nøyaktige, vil avvikelsene likevel ikke være av noen vesentlig betydning. Under bestigningen av fjellet ble plantenes høydegrenser notert både under opptur og nedtur. I mange tilfelle kan en ikke selv med en slik dobbeltnotering være sikker på å finne plantens virkelige høydegrense, idet valg av rute vil være avgjørende. Eksposisjon og undergrunn er av vesentlig betydning for en plantes høydegrense. I virkeligheten kan man bare for de planter man har funnet på eller like under en fjelltopp, være sikker på at plantens virkelige høydegrense er funnet. Strengt tatt viser de oppgitte høydegrenser bare de høyeste punkter hvor arten ble funnet av oss, eller av de forfattere hvis arbeider blir sitert.

De opplysninger man har om de høyere planters høydegrenser på Svalbard er meget spredte og tilfeldige. I to arbeider finner man

noen nærmere data om dette, nemlig hos Scholander (1934) fra Nord-austlandet på nordkysten, og Hadac (1944) fra Sassenområdet i Isfjorden. Resultater fra begge disse arbeider er tatt med her. Fra tidligere arbeider over Svalbards flora er så vidt jeg kjenner til ikke oppgitt nøyaktige data om planters høydegrensers.

De undersøkte fjell

Ingen av våre lokaliteter omfattes av de hittil utgitte topografiske kart. I alminnelighet er brukt det navn man finner på sjøkartet, hvis navnet er tatt med blant de spredte navn på fjell man kan finne der.

I. *Oxaasfjell*: Dicksonfjorden, innenfor Kapp Wijk. Nordligste del av Kongressfjell på vestsiden av Idodalen, ca. $78^{\circ} 35' N 15^{\circ} 25' E$. Besteget høyde 348 m o. h. Sterkt frostsprengt sandskifer. Oppstigningen langs sør og sør-vest skråningen 9. juli 1958.

II. *Lundbohm fjell*: Ekmanfjorden. Sveanaset. Fjellet nordligst på neset, ca. $78^{\circ} 30' N 14^{\circ} 30' E$. Besteget høyde 480 m o. h. Smal vindeksponert rygg. Oppstigningen langs sørvestskråningen 11. juli 1958.

III. *Vesuv*: Colesbukta, vestsiden, ca. $78^{\circ} 05' N 14^{\circ} 45' E$. Oppstigning fra vestsiden av Colesbukta, vestover mot selve toppen og opp langs øst og sørskråningen av denne. Toppen av oss målt 739 m o. h. 19. juli 1958.

IV. *Campellryggen*: Billefjord. Brucebyen. Fjellet ligger rett opp for husene på sørøstsiden av fjorden, ca. $78^{\circ} 35' N 16^{\circ} 40' E$. Oppstigningen langs vestsiden av fjellet, og langs ryggen nordøstover. Besteget høyde 860 m o. h. 1. august 1958.

V. *Solanderfjell*: Raudfjorden på Nordkysten. Alicehamn. Fjell på nordsiden av bukta, ca. $79^{\circ} 45' N 12^{\circ} 15' E$. Oppstigning langs sørskråningen. Besteget høyde 350 m o. h. 1. august 1958.

Det er vanskelig å si noe bestemt om de klimatiske forhold på disse stasjoner, da de to meteorologiske stasjoner i Isfjorden, Isfjord Radio og Longyearbyen, neppe kan sies å være representative for de steder det her gjelder. Rent generelt må man kunne anta at de to vestligste stasjonene, Lundbohm fjell og Vesuv, ligger i et område med noe større nedbør enn de to østligste stasjonene, Oxaasfjell og Campbellryggen. De to siste ligger i områder med et noe mer kontinentalt klima. Det er imidlertid vanskelig å si noe sikkert om dette. Det er også vanskelig å gi eksakte temperaturdata. Av de spredte målinger vi foretok kan nevnes:

I Colesbukta var temperaturen 19. juli kl. 12.00 $+ 5^{\circ}$ mens den på toppen av Vesuv kl. 16.00 var $+ 2,5^{\circ}$. Temperaturen på Isfjord Radio var da kl. 13.00 $+ 4^{\circ}$ og kl. 16.00 $+ 5^{\circ}$.

I Billefjord 1. august var temperaturen i Brucebyen kl. 11.00 $+ 6,2^{\circ}$ mens den på toppen av Campbellryggen, 860 m o. h., kl. 15.00 var

+ 1,8°. Temperaturen i jorden, ca. 5 cm dyp, var da samtidig + 5°. I Longyearbyen var temperaturen kl. 13.00 + 6° og kl. 16.00 + 5°.

Artsfortegnelse

Nedenfor er gitt en fortegnelse over de arter som vi fant høyere enn 150 m o. h. Tallene I–V refererer til de ovenfor beskrevne lokaliteter. S betyr at opplysningene er hentet fra Scholander og refererer seg til hans arbeid (1934) over floraen på Nordaustlandet, og H viser til Hadac (1944) hvor opplysningene finnes i hans arbeid over floraen i Sassenområdet. For hver art er angitt det høyestliggende finnested på nevnte sted. Under S og H er dessuten nevnt navnet på finnestedet.

Alopecurus alpinus Sm. Fuktig undergrunn i lavlandet. III : 460 H : 710 (Botneheia).

Braya purpurascens (R. Br.) Bunge. Åpen grusmark i lavlandet. Ikke vanlig. I : 348 H : 600 (Anderssons Berg. Asplund 1919).

Calamagrostis neglecta (Ehrh.) P. B. Fuktig undergrunn i lavlandet. Sjelden. I : 300 H : 210 (Arnicadalen).

Carex misandra R. Br. Vanlig på tørre steder i lavlandet. V : 160 H : 210 (Trangdalen).

Carex nardina Fr. Ikke vanlig. På avblåste rabber. V : 310.

Cassiope tetragona (L.) G. Don. Vanlig på tørre steder. II : 380 H : 320 (Duboistoppen).

Cerastium arcticum Lange. Vanlig både i lavlandet og i høyere-
liggende strøk. I : 340 II : 480 III : 710 IV : 620 V : 310.

Cerastium Regelii Ostenf. Vanlig både i lavlandet og i høyere-
liggende strøk på noe fuktig undergrunn. I : 300 III : 540 IV : 190.

Deschampsia alpina (L.) R. & S. Vanlig på fuktig, gruset under-
grunn. V : 160 H : 160 (Imisdalen).

Draba alpina L. Vanlig på fuktig grus. IV : 700 V : 160.

Draba Bellii Holm. Vanlig på tørr eller litt fuktig grus. II : 380 IV : 190 S : 230 (Floraberget), 230 (Forsiusfjellet).

Draba micropetala Hook. I lavlandet, sjelden. I : 300.

Draba oblongata R. Br. Ikke vanlig. I lavlandet, på tørr grus-
bakke. I : 335.

Draba subcapitata Simm. På grus i høyere-
liggende områder. III : 700 IV : 700 V : 340 H : 835 (Duboistoppen).

Dryas octopetala L. Vanlig i lavereliggende strøk. På tørr bakke.
II : 420 III : 460 IV : 190 V : 330 H : 450 (Botneheia).

Equisetum arvense L. På fuktige steder. Vanlig. II : 220 H : 320
(Duboistoppen).

Equisetum variegatum Schleich. Vanlig på fuktig mark. II : 380
H : 500 (Botneheia).

Festuca rubra L. coll. Vanlig i lavlandet. II : 380.

Luzula confusa Lindeb. Vanlig både i lavlandet og i høyere regioner. II : 480 V : 340 H : 650 (Konussen) S : 500 (Depotodden).

Luzula nivalis Læst. Nokså vanlig på tørre steder, både i lavlandet og til fjells. II : 420 H : 800 (Botnheia) S : 270 (Ismåsefjell).

Minuartia biflora (L.) Schinz. et Thell. Vanlig på litt fuktige lokaliteter. II : 380 V : 160 H : 320 (Duboistoppen).

Minuartia rubella (Wahlenb.) Hiern. Vanlig i lavlandet på noe tørre lokaliteter. IV : 620 H : 450 (Konusdalen).

Oxyria digyna L. Vanlig art på all undergrunn både i lavlandet og til fjells. I : 345 II : 480 III : 460 IV : 190 V : 160 H : 570 (Gattytoppen).

Papaver Dahlianum Nordh. Vanlig art på tørre, grusete lokaliteter, både i lavlandet og høyt til fjells. I : 345 II : 480 III : 739 IV : 660 V : 160 H : 915 (Albert Bruntoppen) S : 500 (Depotodden).

Pedicularis lanata Cham. & Schlecht. Vanlig på litt fuktig undergrunn. II : 220 H : 130 (Tobredalen).

Pedicularis hirsuta L. Vanlig på fuktige steder, med godt snedekke om vinteren. II : 420 V : 160 H : 405 (Duboistoppen).

Phippsia algida L. Vanlig art på fuktige steder både i lavlandet og høyere regioner. III : 460 H : 905 (Albert Bruntoppen) S : 230 (Wargentinfjellet).

Polygonum viviparum L. Meget vanlig art. IV : 190 V : 160 H : 450 (Konussen).

Poa alpina vivipara L. Vanlig art i lavlandet og høyt til fjells. II : 480 III : 460 IV : 190 H : 800 (Albert Bruntoppen).

Ranunculus nivalis L. Ikke vanlig. På fuktig, mosedekket undergrunn. II : 480 H : 320 (Duboistoppen).

Ranunculus pygmaeus Wahlenb. Vanlig på fuktige steder mellom mose etc. II : 480 III : 540 H : 575 (Hiorthfjellet).

Ranunculus sulphureus Sol. Vanlig de fleste steder på fuktig åpen grus, men også i tette mosematter etc. II : 380 III : 460 H : 800 (Albert Bruntoppen).

Salix polaris Wahlenb. Meget vanlig art både i lavlandet og høyt til fjells. I : 300 II : 480 III : 403 IV : 190 V : 335 H : 650 (Konussen).

Salix reticulata L. Sjelden art. Her og der på åpen grusjord. II : 220.

Saxifraga cernua L. Meget vanlig art. Særlig på fuktige steder langs bekker og mellom stein. Både i lavlandet og til fjells. I : 300 II : 480 III : 739 V : 310 H : 905 (Albert Bruntoppen). S : 230 (Floraberget).

Saxifraga groenlandica L. Alminnelig art. I høyere liggende strøk vanligvis som var. *uniflora* (R. Br.) Simm. II : 420 IV : 190 V : 340 H : 650 (Konusdalen).

Saxifraga foliolosa R. Br. Vanlig, særlig på fuktige steder i lavlandet. III : 460 H : 380 (Konussen).

Saxifraga nivalis L. Vanlig art, særlig i lavlandet på litt tørre steder. V : 310 H : 680 (Duboistoppen). S : 230 (Floraberget).

Saxifraga oppositifolia L. Vanlig art, både i lavlandet og til fjells. I : 345 II : 480 III : 739 IV : 700 V : 340 H : 915 (Albert Bruntoppen) S : 270 (Ismåsefjell).

Silene acaulis L. Vanlig i lavlandet, på tørre steder. V : 160 H : 450 (Botneheia).

Stellaria crassipes Hult. Vanlig i lavlandet og i høyereliggende strøk, på de fleste slags undergrunn. II : 420 III : 680 IV : 190 H : 890 (Lusitaniafjellet) S : 500 (Depotodden).

Trisetum spicatum (L.) Richt. Vanlig i lavlandet på tørre steder med grus og stein. II : 420 H : 250 (Kreklingpasset).

Selv om de fremlagte resultater synes sparsomme, så gir de likevel et inntrykk av at også mellom 78–80° N kan plantene klare seg høyt til fjells, noe som er av betydning for forståelsen av deres økologi.

Det eneste sted vi kom over grensen for liv av høyere planter var på Campellfjell i Billefjord, hvor ingen karplanter ble funnet høyere enn 710 m o. h. Men på Vesuv fant vi 3 arter i 739 m o. h.

Hadac (1944) fant i Sassenområdet flere arter over 800 m og bl. a. *Phippsia algida* og *Saxifraga cernua* 905 m o. h., *Papaver Dahlianum* og *Saxifraga oppositifolia* 915 m o. h. Scholander (1934) har fra Depotodden på Nordaustlandet notert *Papaver Dahlianum*, *Luzula confusa*, og *Stellaria crassipes* 500 m o. h.

Antallet arter synker som rimelig er, jo høyere en kommer. En oversikt over fallet i antall arter får en av følgende tabell hvor antallet arter i de forskjellige nivåer på de 5 lokaliteter er satt opp.

I. Oxaasfjell

Meter o. h.	848	340	335	300
Antall arter	5	6	7	13

II. Lundbohm fjell

Meter o. h.	480	420	380	220
Antall arter	11	17	23	26

III. Vesuv

Meter o. h.	739	540	460	403
Antall arter	3	8	14	16

IV. Campellryggen

Meter o. h.	710	700	660	590	385	190
Antall arter	0	3	4	6	6	12

V. Alicehavn

Meter o. h.	340	300	160	110
Antall arter	8	13	21	23

Av interesse for forståelsen av plantenes livsvilkår i arktiske strøk er en sammenligning mellom tilsvarende arter der og f. eks. i Skandinavia. En nøyaktig gjennomført undersøkelse over karplantenes høydegrenser i Troms har vi i Jørgensens arbeid (1937). Noen resultater herfra kan nevnes (p. 93).

Maddanipa

Meter o. h.	1636	1480	1450	1340
Antall arter	3	6	16	24

Tamoksfjell

Meter o. h.	1300	1210	1070	1030
Antall arter	3	10	20	38

Paras

Meter o. h.	1390	1300	1160	940
Antall arter	5	8	17	27

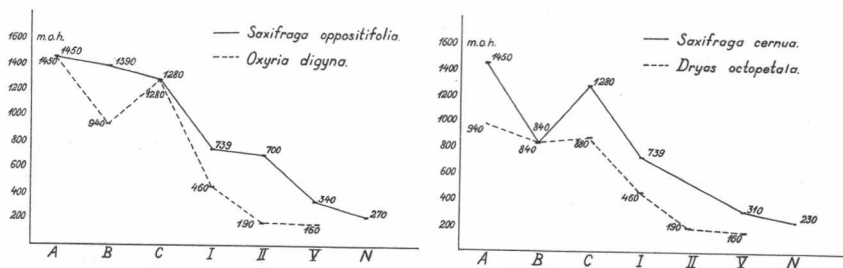
På andre undersøkte fjell i Troms finner man på Isdalstind 1527 m o. h. 7 arter, Kistefjell 1550 m o. h. 2 arter, Njunnesvarre 1370 m o. h. 2 arter, Rostavarre 1470 m o. h. 3 arter og Sarrevarre 1450 m o. h. 11 arter. På fjellene i Troms kan man etter dette mellom 1300 og ca. 1600 m o. h. finne fra 2 til 11 arter. Tilsvarende må man for Isfjordområdet på Svalbard vanligvis 700 m o. h. for å finne bare 3 arter, mens artsantallet i fra ca. 350 til ca. 400 m o. h. varierer fra 5 til 16 arter.

En ytterligere sammenligning mellom høydegrensene på Svalbard og i Troms får man ved å sammenligne høydegrensene på de to steder for noen utvalgte arter. Nedenfor er stillet opp grafisk høydegrensene for 4 arter: *Saxifraga oppositifolia* og *Oxyria digyna*, *Saxifraga cernua* og *Dryas octopetala*.

I diagrammene er tatt med ialt syv lokaliteter, hvorav fire fra Svalbard og tre fra Troms. Fra Svalbard er lokalitetene I–II og V som ovenfor beskrevet tatt med og dessuten data fra Nordaustlandet (N) etter Scholander (1934, p. 122). A, B og C refererer seg til tre fjell i Troms fylke hvor høydegrensene er undersøkt av Jørgensen (1937). A er fjellet Maddanipa, som er blant de sydligst beliggende av de fjell Jørgensen undersøkte, B er fjellet Paras som ligger omtrent midtveis mellom A og C, Goalsevarre, som ligger i Lyngen nordligst av disse tre fjell i Troms.

Saxifraga oppositifolia har således i Troms høydegrenser opptil 1450 m o. h., i Isfjordområdet ligger grensen omkring 7–800 m o. h., og på nordkysten omkring 350 m o. h.

En plante som viser et noe lavere høydenivå er *Dryas octopetala*.

Lokaliteter: A–C Troms: Maddanipa, B Paras, C Goalsevarre (Jørgensen 1937). — I, II Isfjorden: I Oxaasfjell, II Lundbohm fjell. V Raudfjorden: Solanderfjell. — N: Nordaustlandet (Scholander 1934).

The localities A–C are in northern Norway, I and II in the Ice Fjord area, V at Redbay on the north coast of Spitsbergen, and N on the Northeast-Iand.

Høydegrensene i Troms for denne art er 850–950 m o. h. På Svalbard i Isfjordområdet er grensene i nivået 4–500 m o. h. og på nordkysten omkring 150 m o. h. Liknende finner man for andre arter, men det vil alltid finnes rikelig med unntak ettersom undergrunn, eksposisjon og snødekke betinger.

På grunnlag av det foreliggende materiale er det neppe riktig å foreta en generell gruppeinndeling etter plantenes høydegrens. En del planter skiller seg likevel ut. De arter som i Isfjordområdet på Svalbard har de høyestliggende grenser, 6–800 m o. h., kan man føre til en egen gruppe, *Saxifraga oppositifolia*-gruppen:

Cerastium arcticum, *C. Regelii*, *Draba alpina*, *D. subcapitata*, *Luzula confusa*, *L. nivalis*, *Oxyria digyna*, *Papaver Dahlianum*, *Phippsia algida*, *Poa alpina vivipara*, *Salix polaris*, *Saxifraga cernua*, *S. oppositifolia*, *Stellaria crassipes*.

Til en gruppe med høydegrens i nivået 3–500 m o. h. kan føres (*Dryas*-gruppen): *Carex nardina*, *Cassiope tetragona*, *Deschampsia alpina*, *Draba Bellii*, *Dryas octopetala*, *Minuartia biflora*, *Ranunculus pygmaeus*, *R. sulphureus*, *Salix polaris*, *Saxifraga groenlandica*, *Silene acaulis*.

Mellom disse to skisserte grupper finnes mange overganger og unntak. Sin hovedforekomst har de fleste arter i de store brede daler og i fjellskråningene.

Opplysningene om høydegrensene på nordkysten er langt mer sparsomme. Høydegrensene for de to gruppene må her antas å ligge 1–200 m lavere enn i Isfjordområdet, men her knytter seg særlig mange usikre momenter til antagelsen.

SUMMARY

This paper is a result of the «Tromsø Museum Biological Spitsbergen Expedition 1958» during which some observations on upper limits of vascular plants were made.

Four of the five investigated mountains I–V are situated in the Ice Fjord area, the fifth on the north coast near Redbay. Further investigations in the rather remote areas on the north coast were made impossible owing to heavy snowfall in the first half of August.

Results of observations by Hadac (1944) from Sassendalen in the Ice Fjord area and by Scholander (1934) from the Northeast Land have been incorporated in the present paper.

The material on which this paper is based is rather sparse, but so also is our previous knowledge relating to the upper limits of Spitsbergen plants as a whole.

A table of the number of species found at each level on the different mountains is given. Only in one case was no plant life found on the mountain summit, viz. on Campellryggen in Billefjord, where no plants were found above 710 m. above sea level.

Comparison between mountains in Troms in Northern Norway and in Spitsbergen is made in fig. 1 for four selected species.

We are able to indicate two groups of species, one *Saxifraga oppositifolia*-group having upper limits 6–800 m. above sea level, the other, the *Dryas*-group, with upper limits 3–500 m. above sea level. On the north coast, the upper limits for the two groups will be approximately 1–200 m. lower.

Litteratur

- Asplund, E., 1919: Beiträge zur Kenntnis der Flora des Eisfjordgebietes. — Arkiv för Botanik Bd. 15.
- Du Rietz, G. E., 1925: Studien über die Höhengrenzen der hochalpinen Gefäßpflanzen im nördlichen Lappland. — Festschrift Carl Schröter. Veröff. d. Geobot. Inst. Rübel in Zürich 3.
- Hadac, E., 1944: Die Gefäßpflanzen des «Sassengebietes» Vestspitsbergen. — Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser Skrifter nr. 87.
- Jørgensen, R., 1937: Die Höhengrenzen der Gefäßpflanzen in Troms Fylke. — Det Kgl. Norske Videnskabers Selskabs Skrifter 1936 nr. 8.
- Kilander, Sven, 1955: Kärleväxternas övre gränser på fjäll i sydvästra Jämtland. — Acta Phytogeographica Suecica Vol. 35.
- Resvoll-Holmsen, H., 1913: Observations botaniques. — Résultats des Campagnes Scientifiques du Prince de Monaco. XLIV. Exploration du Nord-Quest du Spitsberg entreprise sous les auspices de S.A.S. le Prince de Monaco par la Mission Isachsen. Cinquième Partie.
- Scholander, P. F., 1934: Vascular plants from Northern Svalbard. — Skrifter om Svalbard og Ishavet nr. 62.

Brev til Ivar Aasen om norske plantenamn

Ved

REIDAR DJUPEDAL

I 1856 skreiv Ivar Aasen i arbeidsmeldinga si til Departementet, at han har ferdig ei liste over norske plantenamn, «som med Lethed kunde affærdiges til Udgivelse, naar en passende Leilighed havde tilbudet sig». ¹⁾ Professor F. C. Schübeler som var ein av redaktørane for tidskriftet «Budstikken», bad Aasen om å prenta lista over «Norske Plantenavne» der, og etter at Aasen hadde auka og arbeidd om manuskriptet kom «Norske Plantenavne» på prent i «Budstikken», 1860. ²⁾ Mellom Aasen og Schübeler ser det elles ut til at det var eit visst samarbeid både no og seinare. Opplysningar i Aasens papir tyder på at han har gjeve Schübeler ei viss rettleiing om norske plantenamn, m. a. om den rettaste skrivemåten, og Schübeler på si side gav Aasen utfyllande opplysningar til listene hans over plantenamn.

«Norske Plantenavne» vart ikkje utgjeven som bok, men det vart laga nokre serprent som utgjevarane hadde til utdeling. Frå fleire kantar fekk Aasen difor spørsmål etter skriftet, og folk bad han gje ut ei ny utgåve. I arbeidsmeldingane sine frå 1877 og utetter talar Aasen kvart år om denne påtenkte nye utgåva av «Norske Plantenavne». ³⁾ Etter planen skulle denne nye «Fortegnelse» ikkje berre innehalda norske plantenamn, men det skulle samstundes vera «en Sammenstilling af de norske Navne paa Dyr, Fugle og Fiske med mere, altsaa en Række af hjemlige Benævnelser for Dyreriget, i Lighed med den Navnerække, som jeg engang før har opstillet for Plante- riget». ⁴⁾ Det ser ut til at han tenkte å kalla verket for «Naturhistorisk Navnebog». Arbeidet heng saman med Aasens synonymordbok, «Norsk Maalbunad». Aasen tenkte seg at ei slik liste kunne verta

¹⁾ Ivar Aasen: Brev og dagbøker [forkorta til BD], bd. 1, 1957, s. 307.

²⁾ BD, bd. 1, s. 378 (med merknad), s. 385, og bd. 2, s. 173 (med merknad).

³⁾ Jfr. BD, bd. 2, s. 165, 173, 178, 181, 191, 202 f., 213, 222 f., 233 f., 241, 247 og 251.

⁴⁾ BD, bd. 2, s. 191.

til hjelp for «vore Naturkyndige», og grunnane gjer han greie for i arbeidsmeldinga si for 1882: «Og da det nu gaar meget skjødesløst med Brugen af de naturhistoriske Navne i vore Skrifter, idet man ofte kun faar see en misforstaaet eller forvansket Dialektform i Stedet for de rigtigste norske Navne, saa forekommer det mig, at en ordentlig Sammenstilling af disse Benævnelser netop nu maatte være til Nytte for vore Naturkyndige, forsaavidt de virkelig ønske at bruge norske Benævnelser i sine Skrifter». ⁵⁾ Men då Aasen tykte at samlingane hans ikkje var fullstendige nok, og det dessutan kunne vera «nogen Uvished, om hvilken Art i Systemet» sume av dei norske namna «egentlig skulde henføres til», vart arbeidet avdrygt og utsett. I den siste arbeidsmeldinga si, 1887, klagar han seg over at dette arbeidet, som så lenge har vore «paatænkt og ofte forhen omtalt», ikkje er kome «til Udførelse». Av det han elles skriv skjønar vi at han enno er optimist, for han seier at «alligevel har jeg dog ikke ganske villet opgive Tanken om at gjøre et Forsøg derpaa». ⁶⁾ Etter 1888–89 var Aasen så lite arbeidsfôr at det likevel var lite han vann gjera, og «Naturhistorisk Navnebog» var såleis aldri ferdig.

Frå interesserte folk fekk Aasen fleire gonger tilsendt lister med ord og opplysningar om former som dei ikkje kunne finna i skriftene hans. Dette vitnar om at mange var positivt og aktivt med i arbeidet hans. Lister med opplysningar om norske plantenamn fekk Aasen m. a. frå Torkell Mauland og Johannes Beer. Torkell Mauland (1848–1923) var ved denne tida lærar i heimbygda si, Time på Jæren. ⁷⁾ Johannes Beer (1839–1914) var frå Flekkefjord, men dei opplysningane han sender er for det meste frå Telemark. Johannes Beer vart i 1867 cand. theol., og var seinare overlærar i Oslo. Han gav m. a. ut «Plantelære til Skolebrug», 1871, og den ordlista han sender Aasen, har truleg samanheng med førearbeida til denne boka.

Mellom Aasens papir ligg òg ei liste med «Navne paa Dyr og Planter fra Eker og Lier, meddelt af Stud. G. S. Hofgaard». Lista må vera frå 1850-åra. Forfattaren, Gustav Severin Hofgaard (1819–1890), var student frå 1847, og var seinare bonde (proprietær) i Lier. Lista inneheld mange namn på dyr, mest fuglar, men òg nokre plantenamn, og desse siste blir prenta nedanfor. Hofgaard har i ms. skrive til ymse opplysningar i hakeparentesar.

Dei skriftstykkane som blir prenta nedanfor ligg i Ivar Aasens papir på Universitetsbiblioteket i Oslo.

⁵⁾ BD, bd. 2, s. 213 f.

⁶⁾ BD, bd. 2, s. 251.

⁷⁾ Sjå tilvisingar i merknader til brev nr. 433, i BD, bd. 2.

1. *Brev frå Torkell Mauland.*

Hr. Ivar Aasen.

De'r mange gilde Ting, som eg heve leset av det som De heve skrevet; soleids heve eg i dei sidste Dagarne haldet paa at lesa det Stykket i Budstikken um norske Plantenomn. Eg sat med Pennen og skreiv upp nokre Smaating, som eg tenkte burde hava voret med. Og daa eg so kom til Endes, kom eg paa, at eg skulde senda det lika til Dykk, um De kanskje kunde hava eitkvart litet Gagn av det. So tenkte eg paa, at De vel heve so mange slike Ting at rota i, at det kanskje kunde vera meir til Leia fyre Dykk at faa detta. Men so rann det meg i Tankarne att, at desse Ordi trulega koma med i Ordboki, og at De kanskje kunde koma til at gjeva ut særskilt det Stykke i Budstikken, so skriv eg upp likavel og sender

Nokre Plantenomn fraa Jadren.

Fyrst kann eg merkja, at mange Plantenomn brukast her likaeins som paa andre Stader utan at det er sett inn i Stykket. Helst er Nomni her like Nomni i Ryfylke og Sirdalen. Desse Nomn heve eg inkje brytt meg stort um; for eg tykte det vilde verda for myket.

Eriophorum latifolium heiter her Myrefibell (utt.: «dl»).

Nardus stricta, Finn liksom i Telamork.

Scirpus cæ[s]pitosus, Bjønnskjegg. Desse 2 sidste Nomni verda stundom blanda um kvarandre.

Iris pseudacorus. Namnet er inkje her «Mækje» men «Mækja». Naar De heve høyrte «Mækje», so kjem det seg av, at denne Plenta mest aldri verd umtalat i Eintal, og Mækje(r) er Fleirtal.

(Ved *Asperula* ser eg stend? etter Amur; no minnest eg, at paa Seminarien kallade Bemlingarne [1] alltid denne Plenta «Amur»; eg trudde daa at det var dei danske «Kala» og «Mysse» og «Amur» som dei brukade paa ein galen Stad, men no eg ser det her, lyt det vel vera i Bruk korsom er).

Menyanthes trifoliata heiter her Triblokka, -e(r), og Triblokkeblad.

Rumex crispus, Himmol-, -blokka, -stelk.

— *acetocella*, Raudknegras.

Galeopsis heiter paa Jadren inkje «Dæe» men «Dove» elder «Daave».

Stachys palustris, um Roti: Fullnot; ogso Knikkerot. Graset: Fullnetgras.

Orobis tuberosus og vernut [!], Knappeurt. I Bjelland i Mandalen heve eg høyrte «Ørteknapp».

[1] Folk frå Bømlø.

Vicia — alle Slag —, Pyskjegras.

Lotus corniculatus, liksom i Sætersdalen og Indherred: Tirlitunga.

Tan[a]cetum vulgare, Reinfær.

Arnica montana, Jønsokblom.

Matricaria camomilla, Komelblom.

Achillea millefolium, Harhaus. Detta Namnet brukast elles um baade «Røllik» og «Nyserøllik», sume Stader ogso um Harafot, som vel verdt halden fyre ein inkje fullvaksen Harhaus.

Sphagnum, Stokkamose, av same Grunn som han paa andre Stader heiter Veggjamose.

Ranunculus — ja Tillagsordet veit eg inkje — i danske Botan. snart «bitter» og snart «bidende», den med Sylbladi, Divelsblom (maa vel helst skrivast Dyvelsblom).

Der er ogso nokre andre Nomn som eg kunde skrivet upp, dersom eg inkje hadde vantat ei Plantelæra, so eg kunde voret stød paa dei latinske Nomni.

Kunde det inkje lata seg gjera at De kunde gjeva ut det Stykket i Budstikken særskildt. Det er ei stor Plaga naar ein skal læra Plante-læra og lyt bala med dei danske Nomni. Eg minnest at eg ein Gong hadde følt Strid med at læra det Namnet «Bjerg-Volverlei». Hadde det daa voret dei latinske Nomni, som vardt balade med, so var det endaa likare. Mange Lærarar i Botanik er inkje uviljuge til at taka norske Nomn, men dei veit so faae. Eg veit soleids den Læraren me hadde paa Seminarien, han talade mange Gongjer um, at han skulde voret so glad um han kunde fengjet fat paa detta Stykket Dykkar; men Budstikken heve inkje voret aa faa alle Stader. Vardt det ei særskildt Bok, so vardt det likare.

Ja ja, kunde De sjaa nokot Gagn i detta, so var det vel, og er det berre til Harm, so lyt De orsaka. Eg veit inkje Adressa, difyre lyt eg senda Brevet til Bokprentaren, som prentar Ordboki.

So fær De taka imot ei varm Helsing fraa ein Vin her, som De inkje kjenner men som likavel i Hjartat so mang ein Gong heve takkat Dykk fyr det De har gjort.

Dykkar tilgjevne

Seminarist Torkjell Mauland.

Time, 13de August 1871.

2. Ordliste frå Johannes Beer.

Pingicula	Kjæsegras (Bolkesjø)
Eriophorum latif.	Killingrok (-)
Aira flexuosa	Smyle (cfr. det tyske Schmieie for Slægten Aira) (-)
Fræeng	et Fællesnavn for flere Græsarter:
	Molinia, Aira o. fl. (-)
Alchemilla (alpina)	Vintergrøe (do)
Menyanthes trifoliat.	Kjeddingblom (Aaseral)
Phyteuma spicat.	Valderrod, Vadderod (Rauland)
Viola tricolor	Skjereblom (Aaseral). Sjugmorbblom (do)
Parnassia p.	Solkvik (Rauland)
Drosera rotundif.	Ringormgras (do)
Oxyria digyna	Reinsyre (do)
Niprel Polygonum vivip.	(do)
	(mod Hævelse) [1]
Menziesia coerulea	Gripegras (do)
(Phyllodoce) [1]	
Pyrola rotundif.	Ormelilie (do)
Oxyria digyna	Reinsyre (do)
Sedum Telephium	Bukkefit (do)
Actæa spicata	Ormegras, (-bær) (Tel.)
Ranunculus aconitifol.	Halsbyldbblom.
Pedicularis palustris	Myrgran (do)
Polygala vulgaris	Thegras (Rauland)
Solidago	Reinblom (do)
Mulgedium	Turt (do)
Matricaria inodorum	Ballenblom. Aaseral
Leontodon autumnale	Jønsokblom (do). (Man skjelnede bestemt mellem denne og Arnica, som ellers paa Vestlandet kaldes Jønsokblom. Navnet paa Arnica kunde min Kilde ikke erindre for Øieblikket.)
Salix herbacea	Viervånd (Raul[and])
Equisetum arvense	Ikodnrove (Bolkesjø)
	Ræpstukju (Rauland)
	(Dige-)
Lycopodium clavatum	Gaasfit
do selago	Luslumre (Mo i Tel.)

1871. Fra Cand. Behr. [2]

[1] Insett mellom linene av J. Beer.

[2] I. Aasens påskrift.

3. Utdrag av «Navne paa Dyr og Planter fra Eker og Lier, meddelt af Stud. G. S. Hofgaard». ¹⁾

Smørblomst, *Ranunc. aur.* (I Dr. bruges «Smørblom», sedv. om *Caltha palustris.*)

Bälleblom, *Trollius europæus* (= Dr.).

Kjæreblom, *Lychnis viscaria* (Dr. Kjæreblom).

Lusehatt, *Aconitum lycoctonum* (= Dr.).

Prestekål (= Dr.), *Sinapis arvensis*.

Beinurt (formod. -ult), *Ononis arv.* (Eker).

Jøgras, *Vicia cracca*.

Vassgras, *Stellaria uliginosa*. (Udentvivl = Dr. Vassgrass, der ialfald ogsaa er en *Stellaria*).

Gjeiterams, *Epilobium angustifolium*. «*Ep. latifolium* (som Asbjørnsen tillægger Navnet Gjeitrams), er her (p. Eker) temmelig ubekjendt».

Skaalmegras, *Rinanthus Crista Galli* (Dr. Pengegras).

Hestesyre, *Rumex acetosa* («Plante som stor og stiv Stengel») (= Dr.).

Syre, *R. acetosella*, den *Rumex*art der bruges til Grønt (= Dr., d. Havesyre).

Maigras (Eker), *Spiræa ulmaria* (= Dr.).

¹⁾ Med eit serskilt teikn, I, er såkalla «tjukk» I merkt ut frå vanleg I. Forkortinga Dr. tyder Drammen. Parentesane er alle ved Hofgaard.

Særtrykk av »BLYTTIA«

Av mange tidligere
artikler i «Blyttia»
fins et begrenset antall
særtrykk til salgs
gjennom redaksjonen
til priser fra

kr. 0,50 til kr. 2,50 pr. stk.

De bør
forespørre hos
Harald Lyche & Co.
Drammen (telefon 83 79 70)
hvis De skal ha
utført vanskelige
trykkarbeider

Innhold

Rolf Berg og Finn Wischmann: <i>Juncus acutiflorus</i> , ny for Norge. (J. a., new to Norway. Summary)	45
Olaf I. Rønning: Noen høydegrenser for planter på Spitsbergen. (Some upper limits of vascular plants in Spitsbergen. Summary)	53
Reidar Djupedal: Brev til Ivar Aasen om norske plantenavn	61

Norsk Botanisk Forening.

Styret for 1959: Professor R. Tambs Lyche, formann; universitetslektor Ove Sundene, viseformann; stud. real. Ingrid Nygaard, sekretær; lektor Anna-Sofie Nerstad, kasserer; lektor fru Randi Sagberg, konservator Rolf Berg.

Nye medlemmer tegner seg hos sekretæren, adresse Universitetets Botaniske Laboratorium, Blindern; for Vestlandets vedkommende kan en henvende seg til Botanisk Museum, Universitetet i Bergen, og for Trøndelags vedkommende til Botanisk Avdeling, Vitenskapsselskapets Museum, Trondheim. — Kontingenten er kr. 10,00 pr. år, for husstandsmedlemmer og studenter kr. 2,50; disse får ikke tidsskriftet.

Kassererens adresse er: Universitetets Botaniske Laboratorium, Blindern, Oslo. Innbetalinger bes sendt over postgirokonto nr. 131.28.

Blyttia.

Redaktør: Professor Ove Arbo Høeg.

Redaksjonskomité: Lektor Gunnar A. Berg, disponent Halvor Durban-Hansen, professor Georg Hygen, førstebibliotekar Peter Kleppa.